

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania szybkich sieci łączności elektronicznej

COM(2013) 147 final – 2013/0080 (COD)

(2013/C 327/17)

Sprawozdawca: **Thomas McDONOGH**

Rada, w dniu 12 kwietnia 2013 r., oraz Parlament Europejski, w dniu 16 kwietnia 2013 r., postanowiły, zgodnie z art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów wdrażania szybkich sieci łączności elektronicznej

COM(2013) 147 final – 2013/0080 (COD).

Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 20 czerwca 2013 r.

Na 491. sesji plenarnej w dniach 10–11 lipca 2013 r. (posiedzenie z 10 lipca) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 180 do 1 – 3 osoby wstrzymały się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Komitet uważa, że powszechny dostęp do szybkich sieci łączności elektronicznej stanowi klucz do wspierania wzrostu gospodarczego w Europie, tworzenia stanowisk pracy oraz umacniania spójności. EKES stanowczo popiera cele związane z łączami szerokopasmowymi zawarte w agendzie cyfrowej⁽¹⁾. Niemniej jednak cele te będą trudne do osiągnięcia bez podjęcia przez państwa członkowskie oraz Komisję szczególnych wysiłków mających na celu poprawienie warunków w zakresie zarówno podaży, jak i popytu na łącza szerokopasmowe w Unii.

1.2 Komitet bardzo ubolewa nad decyzją podjętą ostatnio przez Radę Europejską dotyczącą zmniejszenia części budżetu w ramach wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014–2020, przeznaczonej na infrastrukturę cyfrową, z 9,2 mld EUR do jedynie 1 mld EUR. Wylimинуje to wsparcie w ramach WRF na wdrażanie łącz szerokopasmowych i zaszkodzi głównie najbardziej i znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji regionom UE.

1.3 Komitet z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia. Zaproponowane środki mają szczególne znaczenie dla zniwelowania przepaści cyfrowej oraz ułatwienia wdrażania łącz szerokopasmowych w obszarach wiejskich.

1.4 EKES zwraca się do Komisji o radę na temat sposobu, w jaki dostęp do szybkich sieci szerokopasmowych mógłby zostać uznany za powszechne prawo wszystkich obywateli, niezależnie od lokalizacji. Komisja poruszyła kwestię włączenia łącz szerokopasmowych do obowiązków świadczenia usługi publicznej w 2010 r.⁽²⁾ Odpowiedź na to pytanie jest pilnie potrzebna, aby możliwe było wspieranie dobrobytu obywateli, zatrudnienia oraz włączenia cyfrowego.

1.5 Komitet wzywa państwa członkowskie, aby bez dalszej zwłoki ukończyły prace nad krajowymi planami działań w zakresie łącz szerokopasmowych.

1.6 Komisja i państwa członkowskie powinny rozważyć, jakich zachęt finansowych oraz wsparcia należałoby udzielić sektorowi prywatnemu w celu stymulowania inwestycji w szybkie łącza szerokopasmowe w obszarach o niskiej gęstości zaludnienia.

1.7 Komitet szacuje, iż oprócz istotnych inwestycji sektora prywatnego w ramach wdrażania szybkich łącz szerokopasmowych, aby osiągnąć cele agendy cyfrowej 2020, potrzebne będzie nawet do 60 mld EUR finansów publicznych. EKES wzywa Komisję i państwa członkowskie do uwzględnienia tej masy krytycznej niezbędnej dla inwestycji w swoich budżetach.

1.8 Komitet chciałby, aby Komisja zajęła się problemem dostawców usług sieci szerokopasmowych, którzy nie dostarczają swoim klientom połączeń internetowych o szybkościach ustalonych w umowach. Ten brak zgodności umownej oraz fałszywe obietnice reklamowe podważają zaufanie do rynku cyfrowego, negatywnie wpływają na popyt i należy z nimi walczyć rygorystycznymi środkami.

1.9 Komitet wzywa Komisję do rozwijania ogólnoeuropejskiego, hurtowego rynku dostępu do infrastruktury szerokopasmowej w oparciu o zaproponowane rozporządzenie.

1.10 EKES zwraca się do Komisji, do krajowych organów regulacyjnych oraz do państw członkowskich, aby zapewniły rozwój konkurencyjnego rynku usług dostępu do infrastruktury szerokopasmowej we wszystkich obszarach Unii.

⁽¹⁾ COM(2010) 245 final.

⁽²⁾ COM(2008) 572 final.

1.11 Komitet zauważa, że zaproponowane rozporządzenie stworzy nowe możliwości biznesowe dla przedsiębiorstw będących dostawcami usług publicznych i firm transportowych, które będą mogły uczestniczyć w rynku usług infrastruktury szerokopasmowej. Komisja i państwa członkowskie powinny dołożyć szczególnych starań, aby zachęcać te firmy do skorzystania z takiej możliwości.

1.12 Komitet zwraca uwagę Komisji na poprzednie, niedawne opinie dotyczące wdrażania szybkich łączy szerokopasmowych oraz zmniejszania przepaści cyfrowej: *Europejska agenda cyfrowa* ⁽³⁾, *Pierwszy program dotyczący polityki w zakresie widma radiowego* ⁽⁴⁾, oraz *Europejska agenda cyfrowa – cyfrowe pobudzenie wzrostu w Europie* (CES959-2013, opinia jeszcze nieopublikowana).

2. Streszczenie wniosku Komisji

2.1 Założenie

2.1.1 Komunikat „Akt o jednolitym rynku II. Razem na rzecz nowego wzrostu gospodarczego” wskazał zmniejszenie kosztów wdrażania łączy szerokopasmowych jako jedno z 12 kluczowych działań, które będą napędzać wzrost gospodarczy.

2.1.2 Proces dostawy łączy szerokopasmowych uległ spowolnieniu, szczególnie w obszarach wiejskich, z uwagi na różnorodne przepisy i praktyki administracyjne obowiązujące na szczeblach krajowych i niższych.

2.2 Cele

2.2.1 Rozporządzenie ma na celu:

- Zmniejszenie kosztów oraz ryzyka inwestycyjnego poprzez usprawnienie efektywnego planowania oraz efektywnych procesów inwestycyjnych związanych z dostawą łączy szerokopasmowych.
- Usunięcie przeszkody w funkcjonowaniu jednolitego rynku spowodowane różnorodnymi przepisami i praktykami administracyjnymi obowiązującymi na szczeblach krajowych i niższych, wymaganymi w związku z dostawą infrastruktury szerokopasmowej.
- Stymulowanie wszechobecnego dostępu do łączy szerokopasmowych.
- Zapewnienie równego traktowania i niedyskryminacji przedsiębiorstw i inwestorów dostarczających łącza szerokopasmowe.

2.3 Proponowane rozporządzenie

2.3.1 Aby osiągnąć zakładane cele związane z kosztami oraz z efektywnością, w rozporządzeniu zdefiniowano szereg bezpośrednio stosowanych praw i obowiązków dla operatorów sieci i dostawców infrastruktury, mających zastosowanie w poszczególnych fazach wdrażania infrastruktury.

2.3.2 W rozporządzaniu proponuje się następujące normy prawne mające na celu osiągnięcie zakładanych celów:

- **Dostęp do istniejącej infrastruktury fizycznej:** Każdy operator sieci (właściciel infrastruktury telekomunikacyjnej lub nitelekomunikacyjnej – w rozporządzeniu „operator sieci” oznacza dostawcę sieci łączności elektronicznej, a także przedsiębiorstwo zapewniające infrastrukturę fizyczną przeznaczoną do świadczenia usług w zakresie wytwarzania, przesyłu lub dystrybucji gazu, energii elektrycznej, w tym oświetlenia publicznego, ogrzewania, wody, w tym usuwania lub oczyszczania ścieków i nieczystości, oraz usług transportowych obejmujących linie kolejowe, drogi, porty i porty lotnicze) ma prawo oferowania dostępu oraz obowiązek uznawania uzasadnionych wniosków o udzielenie dostępu do swojej infrastruktury fizycznej w celu wdrożenia szybkich sieci łączności elektronicznej, zarówno stacjonarnych, jak i bezprzewodowych.
- **Informacja na temat istniejącej infrastruktury:** Dostawcy łączy szerokopasmowych będą mieć prawo dostępu, za pośrednictwem pojedynczego punktu informacyjnego, do określonego minimum informacji na temat istniejącej infrastruktury fizycznej oraz prawo przeprowadzenia inspekcji na miejscu istniejącej infrastruktury.
- **Koordinacja prac budowlanych:** Każdy operator sieci ma prawo do negocjowania porozumień w zakresie koordynacji prac budowlanych z instytucjami upoważnionymi do dostawy elementów szybkich sieci łączności szerokopasmowej. W celu usprawnienia koordynacji prac każdy operator sieci udostępni na wniosek strony zainteresowanej określone minimum informacji na temat wykonywanych lub planowanych prac budowlanych związanych z jego infrastrukturą fizyczną.
- **Udzielanie zezwoleń:** Każdy dostawca łączy szerokopasmowych może uzyskać dostęp, za pomocą środków elektronicznych i pojedynczego punktu informacyjnego, do wszelkich informacji na temat warunków i procedur dotyczących określonych prac budowlanych oraz ma prawo do składania wniosków o zezwolenia drogą elektroniczną za pośrednictwem takiego punktu informacyjnego. Właściwe organy udzieli lub odmówią udzielenia zezwolenia w terminie sześciu miesięcy od momentu otrzymania wniosku.
- **Urządzenia wewnętrzne:** Wszelkie nowe budynki oraz budynki podlegające generalnym remontom muszą zostać wyposażone w wewnętrzną infrastrukturę fizyczną przystosowaną do szybkich połączeń, łącznie z urządzeniami końcowymi sieci.

2.3.3 Wszelkie spory pomiędzy operatorami sieci a dostawcami łączy szerokopasmowych w odniesieniu do ich praw i obowiązków będą w razie potrzeby rozstrzygane przez właściwy krajowy organ ds. rozstrzygania sporów: krajowy organ regulacyjny lub inny organ właściwy.

2.3.4 Rozporządzenie będzie bezpośrednio stosowane w całej UE po zatwierdzeniu przez Parlament Europejski i Radę.

⁽³⁾ Dz.U. C 54, 19.2.2011, s. 58–64.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 107, 6.4.2011, s. 53–57.

3. Uwagi ogólne

3.1 Łączy szerokopasmowe są niezbędne

3.1.1 Łączy szerokopasmowe stanowią niezbędny i kluczowy element infrastruktury na potrzeby agendy cyfrowej oraz realizacji jednolitego rynku cyfrowego. Znaczenie gospodarcze usług szerokopasmowych jest nieocenione. Dostępność łączy szerokopasmowych wywiera efekt mnożnikowy na wzrost gospodarczy: Bank Światowy szacuje, iż każde 10 % wzrostu popytu na łączy szerokopasmowe przekłada się na wzrost PKB nawet o 1,5 %. Powszechny dostęp do szybkich sieci łączności jest niezbędny do wdrożenia nowych technologii transformacyjnych oraz usług takich jak przetwarzanie w chmurze i inteligentne sieci.

3.1.2 Znaczenie łączy szerokopasmowych dla wzrostu gospodarczego oraz tworzenia stanowisk pracy zostało uznane w agendzie cyfrowej, która zakłada udostępnienie podstawowych łączy szerokopasmowych dla wszystkich obywateli Europy do 2013 r. a do 2020 r. (i) dostępu do przepustowości łączy 30 Mb/s dla wszystkich obywateli Europy oraz (ii) dostępu do połączeń internetowych powyżej 100 Mb/s dla 50 % lub więcej europejskich gospodarstw domowych. Te cele są możliwe do osiągnięcia wyłącznie wtedy, kiedy koszty wdrażania infrastruktury zostaną obniżone w całej UE oraz przyjęte zostaną środki nadzwyczajne mające na celu dostawę łączy szerokopasmowych do obszarów wiejskich oraz mniej rozwiniętych obszarów Unii.

3.2 Niskonakładowość i światowa klasa

3.2.1 Niskonakładowa infrastruktura światowej klasy jest podstawowym elementem tętniącej życiem gospodarki XXI wieku. Działalności gospodarcze oparte na wiedzy będą rozwijać się tam, gdzie będą istnieć określone umiejętności i infrastruktura wspierająca ich rozwój. Rosnąca liczba zaawansowanych usług w sektorach ochrony zdrowia, edukacji oraz usług socjalnych będzie zależeć od dostępności szybkich i ultraszybkich łączy szerokopasmowych.

3.2.2 Jakość sieci, koszt ich dostawy oraz konkurencyjne ceny dla użytkowników końcowych to ważne kryteria zarządzania w planowanych programach. Jako że nawet do 80 % kosztów infrastruktury sieciowej to koszty prac inżyniersko-budowlanych, niezbędne jest, aby władze krajowe i lokalne dołożyły starań, aby obniżyć te koszty poprzez efektywną koordynację projektów infrastruktury.

3.3 Prawo do usług powszechnych

3.3.1 W wielu opiniach, a ostatnio w opinii w sprawie cyfrowego pobudzenia wzrostu w Europie⁽⁵⁾, EKES zwracał się do Komisji z pytaniem o sposób, w jaki dostęp do szybkich łączy szerokopasmowych mógłby zostać uznany za powszechne prawo wszystkich obywateli, niezależnie od lokalizacji. Odpowiedź na to pytanie jest pilnie potrzebna.

3.4 Ultraszybkie łączy szerokopasmowe są niezbędne

3.4.1 Cele wyznaczone w agendzie cyfrowej na 2020 r. w zakresie dostępności łączy szerokopasmowych zostaną

osiągnięte w niezbyt odległej przyszłości dzięki szybkim postępom, jakie mają miejsce w technologii szerokopasmowej oraz usługach opartych na Internecie (np. wideokonferencje wysokiej rozdzielczości). Ultraszybkie sieci zapewniające łączność o szybkości do 1 Gb/s (1 000 Mb/s) są już wdrażane w niektórych obszarach miejskich (<http://arstechnica.com/tech-policy/2012/07/tokyo-seoul-and-paris-get-faster-cheaper-broadband-than-us-cities/>), rozwijają się również usługi wideo wykorzystujące te sieci o wysokiej przepustowości.

3.4.2 Aby nadążyć za globalnym rozwojem gospodarki internetowej, niezbędne będą zasadnicze inwestycje w szybką łączność w całej UE.

3.5 UE zostaje z tyłu

3.5.1 Jak przyznała Komisja w niedawnym komunikacie w sprawie znaczenia agendy cyfrowej w pobudzaniu wzrostu gospodarczego⁽⁶⁾, Europa zostaje w tyle za ogólnosiwiatowymi konkurentami w zakresie dostarczania infrastruktury szerokopasmowej.

3.5.2 Inwestycje w szybkie łączy szerokopasmowe postępują szybciej w niektórych regionach Azji oraz w Stanach Zjednoczonych, prowadząc do znacznie lepszego zasięgu oraz większych szybkości. Na grudzień 2011 r. Korea Południowa miała największy popyt na światłowody na świecie – 20,6 % subskrypcji na 100 mieszkańców – co stanowi np. dwukrotność popytu w Szwecji (dokument roboczy służb Komisji uzupełniający wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie zmniejszenia kosztów wdrażania sieci szerokopasmowych: SWD(2013) 0073 (część 1)).

3.6 Przepaść cyfrowa

3.6.1 Zgodnie z tabelą wyników europejskiej agendy cyfrowej (<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard>) oraz najbardziej aktualnymi danymi Eurostatu (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/information_society/data/main_tables) przepaść cyfrowa pogłębia się, a różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi są duże. W 2012 r. 28 % gospodarstw domowych UE 27 nie miało dostępu do łączności szerokopasmowej. Ponadto 90 % gospodarstw domowych bez dostępu do łączy szerokopasmowych znajduje się w obszarach wiejskich. 35 milionów domów w obszarach wiejskich nadal czeka na szybkie łącze i jeśli nie poświęci się odpowiedniej uwagi obywatelom mieszkającym poza ośrodkami miejskimi, będą oni odczuwać rosnącą nierówność szans społecznych oraz ekonomicznych.

3.6.2 Środki zaproponowane przez Komisję we wniosku dotyczącym rozporządzenia będą stanowić podstawę do przeprowadzenia reform krajowych i lokalnych w zakresie przepisów dotyczących zagospodarowania przestrzennego, a rozsądne planowanie infrastruktury, zachęcanie do inwestycji oraz innowacje technologiczne mogą wspomóc niwelowanie różnic w dostępie do łączy szerokopasmowych.

⁽⁵⁾ "Przegląd śródkoresowy europejskiej agendy cyfrowej", Dz.U. C 271 z 19.9.2013, ss. 127–132.

⁽⁶⁾ COM(2012) 784 final

3.7 Niezbędne inwestycje

3.7.1 Komitet był niezmiernie rozczarowany decyzją Rady z lutego o redukcji budżetu wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 na infrastrukturę cyfrową i usługi cyfrowe w ramach instrumentu „Łącząc Europę” z 9,2 mld EUR do 1 mld EUR. Ta redukcja oznacza odebranie pomocy dla wdrażania sieci szerokopasmowych w ramach wieloletnich ram finansowych i najmocniej uderza w najbardziej i najsłabiej rozwinięte regiony UE, pogłębiając i tak już rosnącą przepaść cyfrową.

3.7.2 Środki, jakie w ramach wieloletnich ram finansowych przeznaczone były na wdrażanie łączy szerokopasmowych, miały zostać wykorzystane przez Komisję do stymulowania rynku dostępu szerokopasmowego, jednak stanowią one jedynie niewielką część funduszy w rzeczywistości niezbędnych do osiągnięcia celów w zakresie łączy szerokopasmowych stawianych w agendzie cyfrowej. Doradcy zaangażowani przez Komisję do analizy niedopasowania stopnia płynności szacują, że aby osiągnąć cele stawiane na rok 2020 potrzebne będzie nawet do 62 mld EUR dodatkowych funduszy publicznych („Socjoekonomiczne skutki łączy szerokopasmowych” – badanie przeprowadzone przez Analysys Mason dla Komisji Europejskiej, 2012).

3.7.3 Finansowanie tych ogromnych inwestycji będzie musiało pochodzić głównie z sektora prywatnego, jednak konieczne będą środki nadzwyczajne wspierające inwestycje prywatne na obszarach wiejskich, w których gęstość zaludnienia jest zbyt niska, aby przyciągnąć inwestycje. Europejski Bank Inwestycyjny już przekazał fundusze na szereg takich projektów i będzie musiał zapewnić znacznie więcej takiej pomocy. Komisja powinna dołożyć wszelkich starań, aby znaleźć rozwiązanie, dzięki któremu instytucje europejskie oraz państwa członkowskie będą mogły w większym stopniu wspomóc finansowanie wdrażania sieci szerokopasmowych przez sektor prywatny.

3.7.4 Działanie nr 48 agendy cyfrowej zakłada przeznaczenie funduszy strukturalnych na finansowanie wdrażania szybkich sieci. Należy wziąć pod uwagę również Fundusz Spójności.

3.8 Stymulowanie podaży

3.8.1 Samorządy lokalne oraz władze lokalne mogą odegrać znaczącą rolę we wspieraniu podaży łączy szerokopasmowych w swoich regionach, wdrażając inicjatywy w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego oraz wprowadzając środki zaproponowane w rozporządzeniach możliwie najszybciej i najefektywniej.

3.8.2 Rozporządzenie przewiduje możliwość otwarcia rynku łączy szerokopasmowych oraz usług szerokopasmowych dla większej liczby nowych operatorów, w szczególności dla przedsiębiorstw niefinansowych posiadających obszerną infrastrukturę, która może być wykorzystana przy dostawie szybkich sieci. Państwa członkowskie i Komisja powinny dołożyć szczególnych starań, aby zachęcić tych nowych operatorów.

3.8.3 Rozporządzenie oferuje również możliwość otwarcia rynku na transgraniczne inwestycje w dostawę infrastruktury ze strony firm z całej Europy. Komisja powinna rozważyć, w jaki sposób można rozwinąć taki jednolity rynek infrastruktury poprzez zwiększanie ogólnoeuropejskiej świadomości w zakresie możliwości inwestycyjnych, zmniejszenie ryzyka inwestycyjnego dla inwestorów zagranicznych i być może opracowanie specjalnych instrumentów finansowych (obligacji), które zwiększyłyby atrakcyjność inwestycji w najtrudniejszych regionach.

3.8.4 Należy możliwie jak najszybciej wdrożyć innowacyjne rozwiązania technologiczne, łącznie z szerszym zastosowaniem technologii bezprzewodowych, w celu przyspieszenia tempa wdrażania sieci bezprzewodowych oraz w celu rozwiązania problemu pogłębiającej się przepaści cyfrowej między obszarami miejskimi a obszarami wiejskimi.

3.8.4.1 W szczególności pełne wdrożenie europejskiego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego⁽⁷⁾ w państwach członkowskich ma znaczenie kluczowe, ponieważ gwarantuje, że zostanie zaplanowane i udostępnione wystarczające i odpowiednie widmo zarówno pod względem wymagań związanych z zakresem, jak i przepustowością technologii bezprzewodowych łączy szerokopasmowych, niezbędne do osiągnięcia celów ustalonych na rok 2020.

3.8.4.2 Technologia satelitarna zapewni dostawę łączy szerokopasmowych do najbardziej odległych obszarów Unii. Jednak z uwagi na kwestie związane z przepustowością, kosztami i szybkością jest to rozwiązanie marginalne, które będzie stanowić prawdopodobnie mniej niż 10 % europejskich łączy szerokopasmowych o szybkości 30 Mb/s w roku 2020.

3.9 Stymulowanie popytu

3.9.1 Słaby popyt na łącza szerokopasmowe, szczególnie w obszarach o niższej gęstości zaludnienia, negatywnie wpływa na inwestycje w sieci. Niemniej jednak w obszarach nieposiadających dostępu do szybkich sieci łączności istnieje znaczny popyt ukryty.

3.9.2 Komisja oraz państwa członkowskie muszą skupić się na stymulowaniu popytu na łącza szerokopasmowe poprzez szereg metod, łącznie z ukierunkowanymi powszechnymi kampaniami informacyjnymi, publicznymi punktami dostępu do Internetu, dalszym rozwojem usług administracji elektronicznej oraz promowaniem rozwoju umiejętności i zdolności cyfrowych. Działania mające na celu stymulowanie popytu powinny być skierowane w szczególności do obszarów wiejskich.

3.9.3 Przezroczystość kosztów oraz cen łączy szerokopasmowych ma kluczowe znaczenie dla zagwarantowania przyjęcia łączy szerokopasmowych przez obywateli. Obecni użytkownicy łączy szerokopasmowych w Europie skarżą się, że ich dostawcy usług nie dostarczają im połączenia internetowego o szybkości zgodnej z umową. Ten brak zgodności umownej oraz fałszywe obietnice reklamowe podważają zaufanie do rynku cyfrowego, negatywnie wpływają na popyt i należy z nimi walczyć rygorystycznymi środkami.

⁽⁷⁾ COM(2010) 471 final.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 Potrzeba wprowadzenia rozporządzenia

4.1.1 Nastawieni na sprzedaż operatorzy sieci łączności elektronicznej nie są wystarczająco zachęceni pod względem finansowym do inwestowania w infrastrukturę szerokopasmową w wielu obszarach UE, gdzie gęstość zaludnienia jest zbyt niska. W związku z tym Komitet z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż w proponowanym rozporządzeniu uwzględniono wprowadzenie środków mających na celu znaczące zmniejszenie kosztów i ryzyka związanych z dostawą łączy szerokopasmowych oraz poprawę stosunku kosztów do korzyści dla dostawców sieciowych.

4.1.2 Aby zagwarantować właściwy poziom włączenia cyfrowego oraz zmaksymalizować korzyści ekonomiczne płynące z powszechnego dostępu do szybkich łączy szerokopasmowych, państwa członkowskie i lokalne samorządy muszą wywierać większy wpływ na podaż infrastruktury szerokopasmowej i na popyt na nią, poprzez wdrażanie takich planów działania w zakresie łączy szerokopasmowych, które zapewniłyby równowagę między wysokim zwrotem ekonomicznym z inwestycji w infrastrukturę w obszarach o wysokiej gęstości zaludnienia a zwrotem uzyskiwanym w obszarach znacznie mniej atrakcyjnych pod względem inwestycyjnym. Zaproponowane rozporządzenie przewiduje środki umożliwiające osiągnięcie tych celów.

4.1.3 Na wielu rynkach istnieje jeden dominujący dostawca infrastruktury. Komitet ma nadzieję, że efektywne wdrożenie rozporządzenia stworzy lepsze warunki, dzięki którym nowi dostawcy sieciowi będą mogli wejść na rynek i proponować konkurencyjną ofertę.

4.2 Redukcja kosztów i poprawa współpracy

4.2.1 Zgodnie z komunikatem nawet do 80 % kosztów wdrażania sieci szerokopasmowych to koszty robót w zakresie prac inżynieryjno-budowlanych. Oszczędności wydatków kapitałowych dla operatorów sieci spodziewane w wyniku wdrożenia zaproponowanego rozporządzenia szacowane są na 20–30 % całości kosztów inwestycji, czyli do 63 mld EUR do 2020 r. Oszczędności w kwocie 63 mld EUR mogą zostać następnie zainwestowane w inne obszary gospodarki.

4.2.2 Współpraca oraz udział prywatnych dostawców infrastruktury są kluczowe dla efektywności, szybkiego wdrożenia, zrównoważenia środowiskowego oraz dostępności konkurencyjnych cen dla użytkowników końcowych. Komitet z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż rozporządzenie zobowiąże dostawców infrastruktury do rozpowszechniania stosownych informacji na temat istniejącej i planowanej infrastruktury oraz przewiduje obowiązek dostawców sieciowych do współpracy, co ułatwi odpowiednie planowanie, współpracę i efektywne wykorzystanie zasobów.

4.3 Monopole naturalne

4.3.1 W obszarach o niskiej gęstości zaludnienia, zgodnie z prawami ekonomii, funkcjonować może tylko jeden kluczowy dostawca infrastruktury. Innymi słowy istnieje tam naturalny monopol.

4.3.2 Takie warunki sprzyjające powstawaniu naturalnego monopolu przemawiają za stosowaniem modelu „otwartego dostępu” do dostawy łączy szerokopasmowych, gdzie pojedynczy dostawca, na przykład firma partnerska publiczno-prywatna może wdrożyć kluczową infrastrukturę, a następnie

udostępnić instrumenty tworzenia sieci, dzierżawiąc przepustowość mniejszym dostawcom usług na sprawiedliwych i równych warunkach. Być może Komisja mogłaby rozważyć sposób opracowania i regulowania w Europie takiego modelu otwartego dostępu, dokładając starań, aby nie zakłócić normalnej konkurencyjności.

4.4 Rynek hurtowy

4.4.1 Zgodnie z zaproponowanym rozporządzeniem zostaną wprowadzone przepisy umożliwiające rozwój rynku hurtowego infrastruktury szerokopasmowej. Być może Komisja powinna przeanalizować sposoby, w jakie można by wykorzystać rozporządzenie do stymulowania takiego rynku, szczególnie w trudno dostępnych regionach Unii.

4.4.2 Rynek hurtowy infrastruktury opartej na wykorzystaniu ciemnych włókien światłowodowych lub przenoszenia bezprzewodowego mógłby stać się rynkiem transgranicznym i ogólnoeuropejskim, jeśli dostępne byłyby informacje odpowiedniej jakości na temat popytu ze strony konsumentów oraz istniejącej infrastruktury. Komisja powinna przeanalizować możliwości stymulowania i wsparcia takiego rynku.

4.5 Krajowe plany działań w zakresie łączy szerokopasmowych

4.5.1 Rozbudowa infrastruktury, w szczególności w obszarach wiejskich, wymaga efektywnej strategii krajowej i planu działania w celu wdrożenia. Wszystkie państwa członkowskie opracowały już strategie w zakresie łączy szerokopasmowych, jednak wiele z nich nadal nie opracowało planów osiągnięcia celów agendy cyfrowej. Strategie krajowe wymagają szybkiej aktualizacji w celu włączenia podejścia mającego na celu dostawę ultraszybkich sieci, z konkretnymi celami oraz określonymi środkami mającymi na celu ich wdrożenie.

4.5.2 Działanie nr 46 agendy cyfrowej wymaga od państw członkowskich opracowania krajowych planów w zakresie łączy szerokopasmowych, jednak szereg państw członkowskich nadal nie ukończyło swoich planów i to działanie zostało oznaczone przez Komisję jako opóźnione. To opóźnienie ma negatywny wpływ na wdrażanie łączy szerokopasmowych oraz na plany finansowania przemysłu. EKES wzywa państwa członkowskie do skorygowania planów w świetle zaproponowanego rozporządzenia oraz do możliwie szybkiego zakończenia prac.

4.5.3 Kompleksowy krajowy plan działań w zakresie łączy szerokopasmowych obejmujący inicjatywy w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego oraz specjalne zachęty usprawniające wprowadzanie łączy szerokopasmowych w obszarach wiejskich znacznie ułatwiłyby przyciągnięcie finansowania z UE i z EBI.

4.6 Przedsiębiorstwa użyteczności publicznej

4.6.1 Zaproponowane rozporządzenie otworzy drogę właścicielom infrastruktury, niebędącym operatorami sieci łączności elektronicznej, czyli spółkom energetycznym, wodociągom, firmom transportowym oraz zakładom przetwarzania odpadów, do udostępnienia ich infrastruktury na warunkach handlowych, do udostępnienia dostawy usług szerokopasmowych. Dzięki temu przedsiębiorstwa te będą miały możliwość pozyskania nowego źródła przychodów, obniżenia kosztów ich kluczowej infrastruktury poprzez podział kosztów z dostawcami usług szerokopasmowych oraz pozyskiwania nowych możliwości współpracy przy opracowywaniu własnych usług kluczowych, na przykład przy opracowywaniu inteligentnych sieci dla dostawców energii.

4.6.2 Komisja oraz państwa członkowskie powinny dołożyć wysiłków mających na celu sygnalizowanie tym przedsiębiorstwom możliwości wiążących się z podstawowym wdrażaniem infrastruktury szerokopasmowej oraz informowanie ich o potencjalnie pozytywnym wpływie rozporządzenia na ich działalność.

Bruksela, 10 lipca 2013 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE
